

En slutt på slappe kalver og manglende sugееevne

Tidlig sommeren 2022 fikk vi et økende problem med svakfødte kalver. Etter en vår med tilfeller med kalver med dårlig sugerefleks, dette ble behandlet som enkelt tilfeller med et bredspektret mineral-tilskudd til påvirkede kalver. Etter hvert som sommeren kom ble svakfødte kalver et stadig økende problem, hvor kalvene ble så dårlige at de verste kalvene ikke klarte å stå på egenhånd. Mistanken om selen-mangel ble stadig forsterket. Juni 2022 ble det satt i gang systematiske tiltak for å finne årsak og videre behandling.

Det ble tatt ut blodprøver av kyr rett før kalving og kalver inntil 5 dager etter fødsel for å finne selenstatus på både mordyr og kalver. Resultatene som kom var meget lave, de svakeste kalvene hadde ikke lesbare selen-verdier. Samtidig som prøvetaking ble utført, ble systematisk behandling med Selevitan utført på alle kalver. Problemet med injeksjons-behandlingen var at det tok 3-4 dager før kalvene var ved normal vitalitet og fortsatt merket vi dårligere tilvekst, vitalitet og det virket som mage og tarm-system ikke fungerte optimalt.

Esey kommer på banen..

Våren 2023 begynte jeg å få opp reklame på Instagram om en ny type bolus med et ekstra høyt selen og E-vitamin innhold som skulle hjelpe på brunst og råmelkskvalitet. Under et møte med praktiserende vet og TINE-vet hvor nye fremgangsmåter på problemet sto litt stille ble denne bolusen tatt opp som en slags «Hail Mary» løsning blant 4 rådvile i møte. Vi ble enige om å prøve.

Det ble gjort innkjøp av 20 boluser som ble gitt 14 dager før forventet kalving for at kua skulle begynne å ta opp ekstra selen før kalving, og i og med at bolusen har 60 dager virkning ville vi få virkningen på de to første brunstene som en ekstra bonus. Fra første kalv så vi en betydelig forbedret vitalitet på kalven, vi gikk fra å måtte sonde de første målene til at kalven drakk 5 liter av egen maskin og var opp på føttene i løpet av den første halvtimen.

ESeY

E

Se

DE

ADULT CATTLE

BONDEN.SHOP

BAKGRUNN:

Gårdsnavn: Holing Østre
Drives av: Vegard Skjesol & far Geir Skjesol
Gården ligger i Levanger kommune
Kvote på 450 000L
Ca. 65 årskyr fordelt på 55 melkekyr og 10 ammekyr, alle kalver ammes på ammetanter frem til 3-4 måneder.

Symptom på selen-mangel er nedsatt muskelfunksjon som kan påvirke hjerte og mage og tarm-kontraksjoner som hemmer næringsopptak til kalvene. I samråd med praktiserende veterinær og TINE-veterinær ble det satt i gang et større prosjekt med forskjellige mineraltilskudd for å øke selennivået i dyrene. Her ble det prøvd ut mineraltilskudd (Pluss storfe fra FK) i fôrmiks til melkekyr, mineral pellets til sinkyr (Pluss sinku fra FK) og to forskjellige sinkubolus under sintids perioden (Pluss sinku fra FK og AllTrace DryCow). For å sjekke effekten, ble det regelmessig tatt ut blodprøver. Resultatet fra de forskjellige mineraltilførslene ble ikke så gode som forventet og det var vanskelig å finne noen mønstre eller vesentlig bedring blant de blodprøvene som ble tatt. Det eneste som viste noe bedring, var råmelkskvaliteten som resulterte i bedre immunitet blant kalvene som hjalp noe.

Det ble en respons som vi aldri hadde sett for oss. Kalver etter mødre med ESeytilskudd hadde bedre vitalitet, bedre sugееevne, mindre diarè og høyere tilvekst.
-Vegard Skjesol, melkebonde

Etter dette har vi fortsatt å bruke ESey på 90% av kyr 10-14 dager før kalving og her ser vi en klar forskjell på de som har fått ekstra tilskudd av selen og de som ikke. Kalvene er friske og kyrene viser en klarere første og andre brunst, i tillegg har råmelkskvaliteten blitt noe forbedret. Av erfaring må boluser gis senest 10 dager før kalving for at det skal få en innvirkning på kalvehelsa og fortsatt er det noen få som ikke får et høyt nok selennivå slik at de må få et ekstra tilskudd av selevitan. Men ingen kalv er så dårlig som de var sommeren 22.